

FUNDACIÓ ASPROS

Seu social: Lleida

Àmbit geogràfic: autonòmic

Forma jurídica: fundació privada sense ànim de lucre

- 571 persones treballadores
- 161 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 28 persones voluntàries
- 206 persones sòcies
- 540 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat
- 30 persones ateses en serveis d'atenció a trastorns de salut mental

www.aspros.cat

Breu història de l'organització

La Fundació Aspros va néixer de l'esforç i la il·lusió de les mares i pares de persones amb discapacitat intel·lectual, a fi de crear nous recursos, que no hi havia, pels seus fills i filles. Ho van haver de crear ells mateixos, perquè la societat no oferia opcions i mantenia a les persones amb discapacitat totalment estigmatitzades.

La Fundació Aspros és una entitat sense afany de lucre que ja ha celebrat seixanta anys de trajectòria, sent de les primeres entitats que es van fundar, a partir de la legalització d'aquest sector a Espanya i Catalunya.

Junt amb les famílies, la societat i les administracions públiques hem impulsat la inclusió i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, principalment, intel·lectual i malaltia mental de les terres de Lleida.

L'objectiu de la Fundació Aspros és difondre i construir una societat de progrés sostenible basada en la igualtat d'oportunitats i en la promoció social i individual de totes les persones amb discapacitat o amb problemes de salut mental.

La visió és la d'exercir un lideratge actiu i participatiu que generi transformació social. I ho fem a través de la metodologia de l'Atenció Centrada en la Persona, la millora continua i la innovació.

Missió

Donar suports i oferir oportunitats a les persones vulnerables i a les seves famílies. En especial, per a les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament i/o amb trastorn mental, per tal d'acompanyar-les en el seu projecte vital, mitjançant equips de professionals i serveis de qualitat i amb la col·laboració dels agents socials, públics i econòmics.

La missió de la fundació Aspros subscriu plenament la Declaració Universal dels Drets Humans (DDHH), la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat i l'assoliment de la sostenibilitat social, econòmica i ambiental. Això ho fem per mitjà del treball i el compromís amb les fites i indicadors que defineix l'ONU, dins dels Objectius de Desenvolupament Sostenible -ODS- per la viabilitat de la vida humana de les futures generacions.

I un dels principals pilars d'aquesta missió és la inclusió laboral, mitjançant la creació d'oportunitats, facilitant l'accés al treball i la promoció de les persones.

Descripció de l'activitat

A Fundació Aspros ens definim com una comunitat de suport amb 571 persones treballadores en tots els serveis i 171 persones amb discapacitat treballant als CETs, amb més de 560 famílies i persones ateses, repartits en més de 21 serveis:

- Residencials: residencials rurals, llars urbanes, vida independent, llars d'acompanyament a la vida independent, llars especialitzades TEA i de suport a l'envelliment actiu, d'acompanyament en activitats de suport.
- Inserció professional i social, formació i temps de lleure.
- Laboral amb 4 Centres Especials de Treball -CET.

L'any 2019 la Fundació Aspros va crear un Comitè de Sostenibilitat i Responsabilitat Social, que treballa dins el marc de la SGE21ha alineat les seves línies estratègiques amb els Objectius de Desenvolupament Sostenibles i l'agenda 2030.

La Fundació Aspros vol participar activament en els reptes socials actuals, per això es compromet amb la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental en totes les àrees i serveis de l'entitat, impulsant la transformació social liderada per les persones amb discapacitat intel·lectual.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

DE LA CAPACITAT A LA SOSTENIBILITAT: CHANGE MAKERS

Breu descripció

Els Change Makers formen part de Tecnosolucions, un dels centres especial de treball, que dona feina a 18 persones amb discapacitat dins de l'economia verda. Dedicat a la recollida, destrucció i digitalització de documentació confidencial per a empreses. Posteriorment, diversificant i ampliant l'oferta de serveis, vam incorporar també la recollida de residus no industrials -tònners, plàstics, càpsules de cafè-, per tal de facilitar el seu reciclatge i la gestió de l'economia circular a les empreses i institucions. Així ens trobàvem, que els professionals de Tecnosolucions havien d'aprendre a gestionar, recollir i assessorar els clients en aquesta nova activitat econòmica.

Això ens va portar, a voler anar més enllà d'una formació tècnica del lloc de treball i fer un gran salt, dissenyant una formació per a persones que lideren el canvi social, perquè vagin més enllà de la mateixa feina i que puguin ser actors del canvi.

Aquesta formació fa prendre consciència, en primer lloc, dels grans problemes planetaris que té actualment la Humanitat. I a on, els i les professionals de Tecnosolucions, veuen el sentit de la gestió correcta dels residus, en un món a prop del col·lapse per la manca de matèries primeres, desforestació, canvi climàtic, contaminació, etc.

Naixia així, un projecte pioner de formació, divulgació i conscienciació, dut a terme per persones amb discapacitat intel·lectual amb un elevat impacte social. Sent el darrer, l'adjudicació el seu servei de recollida de paper confidencial i conscienciació ambiental dels Change Makers, per part de la Universitat de Lleida amb l'objectiu de conscienciar a la comunitat universitària de la correcta separació dels residus, l'economia circular i la importància de l'assoliment dels ODS, per tal de fer viable la vida de les futures generacions.

Aportació de valor de la iniciativa

El projecte és pioner en l'àmbit estatal i té el poder de projectar el que és realment important, apoderar als ciutadans -des de les capacitats- a actuar sense excuses per a un futur possible. CHG MKR!

S'han treballat específicament els Objectius de Desenvolupament Sostenible i s'han tingut en compte els indicadors de la Global Reporting Initiative -GRI- en l'àmbit de residus, perquè sigui més fàcil reportar l'acció dins de les memòries d'informació no financera de les empreses o institucions que s'adhereixin al programa Change Makers.

La metodologia que s'ha utilitzat per dissenyar la formació i el pla divulgatiu és la metodologia PDCA (Plan-Do-Check-Act), que segueix la ISO14001 Planifiquem el curs, l'impartim, el mesuram i avaluem amb indicadors i els resultats obtinguts els millorem per les següents edicions. S'estructura dins la millora contínua.

És una formació adreçada per ser apresada i interioritzada, en primer terme, per a les persones amb discapacitat.

Necessitats identificades

La primera necessitat a què respon el projecte CHG MKS és la de crear i consolidar llocs de treball per a les persones amb discapacitat, a fi de crear oportunitats d'igualtat, diversitat i inclusió.

Segon, donar resposta a les necessitats de la societat en l'àmbit de l'economia verda i la sostenibilitat en totes les seves visions.

Promoure la participació activa i la visió positiva de les persones amb discapacitat, com a exemple de capacitats al servei de la transformació social, persones que amb les seves capacitats generen canvis, canvis per un món possible per a les generacions futures.

La participació de tothom en els reptes de la Humanitat, els Objectius de Desenvolupament Sostenible, ODS, establerts per les Nacions Unides.

Augmentar la consciència i el coneixement sobre la sostenibilitat. Aquest coneixement permet una major comprensió de la importància de la pràctica dels ODS.

Promoure l'acció i la participació: Els cursos proporcionen habilitats i eines perquè les persones puguin fer accions i inspirin a d'altres a fer-ne més. Aquesta divulgació motiva i inspira als participants a ser agents de canvi en les seves comunitats, organitzacions o indústries.

Promoure la responsabilitat empresarial i social: Moltes empreses estan adoptant els ODS com a marc per a les seves estratègies de responsabilitat social corporativa.

Principals objectius assolits

Es tracta d'un projecte d'innovació social en el qual, les persones de la fundació, després de rebre una formació sobre sostenibilitat molt pràctica, passen a desenvolupar el rol personal i professional d'agents pel canvi per contribuir a una societat més sostenible. Saben explicar i donar raó dels reptes actuals als quals ens enfrontem com a societat: escalfament global, pèrdua de la biodiversitat, esgotament de recursos. Què és una economia circular? La importància de la sostenibilitat econòmica, mediambiental i social que es recull en els Objectius de Desenvolupament Sostenibles -ODS- de l'agenda 2030 de l'ONU. Com podem alinear-nos i contribuir-hi tots? La importància del reciclatge, tipus de residus i la seva valorització.

1. Aconseguir finançament per iniciar el projecte de formació i d'adquisició d'equipaments relacionats amb la revalorització dels residus: carrets, contenidors, línies de separació i la compactadora.
2. Consolidar i incrementar els 16 llocs de treball de Tecnolucions, a l'inici del projecte i augmentar la contractació de 2 noves persones. Increment de dos llocs de treball. Total actual: 18 persones (10 amb DI).
3. Promocionar professionalment i personalment a les persones amb discapacitat, oferint-los una formació ocupacional innovadora.
4. Facilitar a les empreses, institucions i a la mateixa fundació, l'assoliment dels ODS.
5. Promoure una visualització positiva de les persones amb discapacitat i el seu retorn a la societat.

Principals resultats obtinguts

1. El projecte ha guanyat diverses convocatòries competitives de sostenibilitat: Fundació ONCE, Fundació la Caixa i d'AEDIS -Asociación Empresarial para la Discapacidad-.
2. És un projecte amb un alt impacte social reconegut: a part del finançament rebut, també s'han rebut diversos premis: Consell Social de IUDL, els premis Bussines With Social Value i dels companys i clients del Centre Especial de Treball.
3. Hem consolidat i creat de llocs de treball. 18 treballadors. (consolidació de 16 llocs i creació de 2 de nous)
4. Ha millorat la competitivitat empresarial i l'impacte positiu de la Fundació Aspros. Hem augmentat la consecució de licitacions i el volum de negoci.
5. Aconseguir una visió positiva i de retorn social del col·lectiu de persones amb discapacitat. Els Chg Mkrs han aparegut en premsa, en mitjans, xarxes socials i en presentacions públiques.

- Elles perceben que ser un Ghg Mkr és important i bo!
6. Millora de l'impacte ambiental i augment de les tones reciclades de paper per part d'Aspros. L'any 2022 es van gestionar 240 tones de paper de documentació confidencial, un 10% d'increment respecte a l'exercici anterior. També s'ha augmentat la quantitat d'altres residus com són: plàstic, peces de metall dels arxivadors, grapes, clips i altra material d'oficina.
  7. Hem generat espais de reflexió interns i externs de bones pràctiques -explicades per persones que se superen dia a dia- i a partir del seu exemple. Junts construïm el coneixement i l'acció.

Abast de l'experiència

La formació i el projecte Change Makers va rebre un important impuls econòmic i de reconeixement a nivell espanyol i de Catalunya, gràcies a Fundació la Caixa, AEDIS DICE-BBVA i a Fundació ONCE. També altres premis, del Consell Social de la UdL i els Bussines With Social Value.

Change Makers de la fundació Aspros han fet accions de divulgació ambiental i d'ODS:

- A 600 persones de la Fundació Aspros: pisos, residències, Centres Especials de Treball. Vídeo divulgatiu programa.
- TV Lleida, els matins de Lleida. Programa Sostenibilitat (5.000 telespectadors).
- Universitat de Lleida. Vídeos tutoria de reciclatge i gestió de residus. Comunitat 2.000 persones.
- Potencialment extensiu als seus clients: Col·legi de Metges de Lleida, Servei Català de la Salut, Vithas, Clínica Nova Aliança, Plus Fresc, Activa Mútua, Ajuntament de Lleida.
- Comptem amb una comunitat de 6.600 seguidors a les xarxes socials i una mitjana de 4.000 visitants anuals a la web.
- L'apartat més consultat a la web.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 32

Membres equips directius: 9

Sòcies: 2

Ateses: 18

Voluntàries: 3

Principals factors clau d'èxit

- Dona resposta a una necessitat decisiva del nostre món actual, la pervivència de la vida humana al nostre planeta. ODS.
- Es tracta d'una formació pionera a Espanya adreçada a persones amb DI i ha estat creada per la mateixa fundació, per un equip multidisciplinari.
- L'aportació disruptiva en l'enfocament que les persones amb discapacitat -si compten amb els recursos i suports

adients- poden ser Agents del Canvi Social. Ser referents i els primers a implicar-se en els problemes de la societat i a contribuir en la seva solució. Treballem des de les capacitats! Retorn social.

- El programa té un alt impacte de transformació social, perquè una persona amb discapacitat que divulga el reciclatge, l'economia circular i els ODS aporta una perspectiva valuosa. La seva participació és essencial per garantir que ningú no es quedi enrere en el camí cap a l'assoliment de la sostenibilitat.
- Els Change Makers promouen espais de reflexió, bones pràctiques i el consens de pràctiques i accions que poden despertar consciència a favor de tots i de les generacions futures.
- És una iniciativa que es pot replicar a tots els centres d'atenció de persones amb discapacitat, no hi ha limitacions si hi ha suport.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

La primera dificultat que ens vam trobar va ser la manca de finançament. Així els Change Makers naixien com una idea de crear llocs de treball, millorar l'ocupabilitat del CET, incrementar els seus coneixements en temes de sostenibilitat. A partir d'aquí, poguessin esdevenir veritables actors o gestors del canvi social a favor de la sostenibilitat del Planeta i els ODS, afavorint la participació i el retorn social, la creació d'espais d'interlocució i consciència, promoure una visió positiva i augmentar les possibilitats d'assoliment dels objectius mundials de l'ONU.

Vam buscar finançament a través de subvencions, permetent-nos certes inversions en material, maquinària i la producció de la formació, la seva realització, avaluació i realitzar una campanya interna de conscienciació a favor del reciclatge, l'estalvi i la consciència ambiental.

Les persones participant en el programa, que ho feien de manera voluntària, sempre van participar amb una consciència i valor.

L'altre problema que es troben i estan treballant fent divulgació és: que no es recicla, separa o gestiona bé la discriminació dels residus a les oficines, universitat o hospital.

Elements innovadors que aporta l'experiència

- Caràcter disruptiu, de compromís amb els ODS i pels actors del canvi. Sent les persones amb discapacitat les que expliquen el perquè i com s'ha de reciclar, reduir, gestionar correctament els residus, què és l'economia circular i els ODS.
- Representació inclusiva. La divulgació dels ODS per part d'una persona amb discapacitat ajuda a assegurar que totes les veus siguin escoltades i representades. En posar en relleu els desafiaments i problemes de la Humanitat a globalment, es fomenta una major consciència i comprensió en el context.

- Sensibilització i educació. Una persona amb discapacitat que divulgui els ODS té un paper important en la sensibilització i educació de la societat sobre els drets i les necessitats de les persones amb discapacitat i de tota la resta.
- Inspiració i empoderament. La divulgació dels ODS per part dels Change Makers inspira altres persones amb discapacitat en mostrar-los que també poden tenir un impacte positiu a la societat i contribuir al desenvolupament sostenible. En compartir les seves experiències i èxits, poden apoderar altres perquè superin barreres i desafiaments similars.
- Lideratge i participació. En divulgar els ODS, una persona amb discapacitat es pot convertir en un líder i defensor dels drets de les persones amb discapacitat a l'agenda de desenvolupament sostenible. Poden participar activament en la planificació i la implementació de programes i polítiques relacionats amb els ODS, advocant per la inclusió i la igualtat d'oportunitats.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Els Change Makers són una iniciativa altament transferible a d'altres entitats del tercer sector i a l'empresa ordinària, ja que dona resposta a una necessitat global i estratègica per la continuïtat de la vida humana al planeta Terra. Sent un factor de lideratge que apel·la a la responsabilitat individual i col·lectiva en aquest repte històric.

És un repte que es pot vincular a la redacció del Pla Ambiental de les entitats del Tercer Sector. Complementari a l'estratègia de RSC i Sostenibilitat de les entitats socials.